

RP 56/2020 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om komplettering av genomförandet av direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer samt till lag om ändring av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ändras med anledning av det formella överträdelseförfarande som kommissionen inlett. Med anledning av kommissionens motiverade yttrande föreslås det att bestämmelser om yrkespraktik och om verkan av erkännandet fogas till lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården förtydligas åter i fråga om förfarandet för erkännande av specialläkare, specialtandläkare och specialsjukskötare.

I lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer föreslås dessutom vissa ändringar av teknisk karaktär. Samtidigt föreslås det preciseringar av bestämmelserna om jämställande i lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt och senast den 1 juli 2020.

RP 56/2020 rd

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Beredning	3
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll	4
3 Nuläge och bedömning av nuläget	5
4 Förslagen och deras konsekvenser	6
5 Remissvar	7
6 Specialmotivering	7
6.1 Lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer	7
6.2 Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården	9
6.3 Lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför	9
7 Bestämmelser på lägre nivå än lag	11
8 Ikraftträdande	11
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	11
LAGFÖRSLAG	12
1. Lag om ändring av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer	12
2. Lag om ändring av 8 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården	14
3. Lag om ändring av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför	15
BILAGA	17
PARALLELLTEXT	17
1. Lag om ändring av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer	17
2. Lag om ändring av 8 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården	20
3. Lag om ändring av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför	21

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer, nedan *yrkeskvalifikationsdirektivet*, fastställs regler enligt vilka en medlemsstat som reglerar ett visst yrke ska erkänna yrkeskvalifikationer som förvärvats i en eller flera andra medlemsstater och som ger innehavaren av dessa yrkeskvalifikationer rätt att utöva samma yrke där. I Finland finns för närvarande ca 140 reglerade yrken enligt yrkeskvalifikationsdirektivet. För erkännandet av yrkeskvalifikationer för dessa svarar 16 behöriga myndigheter.

Yrkeskvalifikationsdirektivet har ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), nedan *ändringsdirektivet*, som medlemsstaterna ska ha genomfört senast den 18 januari 2016. I Finland har denna ändring av direktivet genomförts genom lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) och statsrådets förordning om erkännande av yrkeskvalifikationer (1459/2015), lagen om ändring av lagen om utövning av veterinäryrket (1499/2015), lagen om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (1659/2015) samt social- och hälsovårdsministeriets förordning om specialistläkarutbildning och specialisttandläkarutbildning samt om särskild allmänläkarutbildning (56/2015). Därtill har Åland stiftat landskapslagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (2011:120).

1.2 Beredning

Kommissionens överträdelseförfarande

Enligt artikel 258 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska kommissionen avge ett motiverat yttrande till en medlemsstat om den anser att medlemsstaten har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt fördragen. Innan kommissionen avger ett motiverat yttrande ska den ge den berörda medlemsstaten tillfälle att inkomma med sina synpunkter. Om medlemsstaten inte rättar sig efter yttrandet inom den tid som angivits av kommissionen, får kommissionen föra ärendet vidare till Europeiska unionens domstol.

Den 25 januari 2019 har kommissionen utfärdat en formell underrättelse som granskar den finska lagstiftningens överensstämmelse med bestämmelserna i yrkeskvalifikationsdirektivet. Kommissionens slutsats är att Finland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 4.2, 10, 14.4—6, 21.1 och 21.6, 38.3, 39, 50.2 och 50.3 samt 55a.2 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Den 22 mars 2019 har Finlands regering i sitt svar på kommissionens formella underrättelse framfört som sin ståndpunkt att genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet har gjorts på behörigt sätt och att kommissionens formella underrättelse därmed är obefogad. Den 28 november 2019 har dock kommissionen gett ett motiverat yttrande där det konstateras att Finland fortfarande inte uppfyller sina skyldigheter enligt yrkeskvalifikationsdirektivet. Det motiverade yttrandet fokuserar endast på en del av de brister som anges i den formella underrättelsen, nämligen genomförandet av artiklarna 4.2, 10 f och 55a. Den 28 januari 2020 har Finlands regering gett ett svar med anledning av kommissionens motiverade yttrande.

Beredningen av propositionen

Denna regeringsproposition har beretts i samarbete mellan undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Utbildningsstyrelsen.

Utlåtanden om utkastet till proposition har mottagits av följande aktörer: justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Utbildningsstyrelsen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf, Rådet för Finlands universitetets rektorer UNIFI rf och Yrkeshögskolenätverket för socialområdet.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

Ett av EU:s viktigaste mål är att avskaffa hinder för fri rörlighet för personer och tjänster mellan medlemsstaterna. För medlemsstaternas medborgare innebär detta bland annat rätten att utöva ett yrke, som egenföretagare eller som anställd, i en annan medlemsstat än den där de har skaffat sig sina yrkeskvalifikationer. I anslutning till detta möjliggör fördraget om Europeiska unionens funktionssätt bl.a. direktiv om ömsesidigt erkännande av examensintyg, betyg och andra handlingar som påvisar formell kompetens.

I yrkeskvalifikationsdirektivet fastställs de regler enligt vilka en medlemsstat ska erkänna utbildning eller yrkeskvalifikationer som en unionsmedborgare förvärvat i en annan medlemsstat, när det i medlemsstaten krävs bestämda yrkeskvalifikationer för att tillträda eller utöva ett reglerat yrke. Med reglerat yrke avses en uppgift där vissa i lag föreskrivna yrkeskvalifikationer krävs av den som tillträder eller utövar tjänsten eller uppgiften. Erkännandet ger en unionsmedborgare rätt att i värdmedlemsstaten utöva samma yrke som han eller hon har behörighet för i sin hemmedlemsstat.

Yrkeskvalifikationsdirektivet innehåller tre olika system för erkännande: ett system som grundar sig på erkännande av yrkeserfarenhet, nedan kallat *systemet för yrkeserfarenhet*, ett system för erkännande som grundar sig på samordning av minimikraven för utbildning, nedan kallat *systemet för automatiskt erkännande*, och en *generell ordning för erkännande*, som tillämpas alltid när de två andra systemen för erkännande inte är tillämpliga.

Kommissionens motiverade yttrande hänför sig huvudsakligen till det nationella genomförandet av ändringsdirektiv 2013/55/EU. Syftet med ifrågavarande direktiv är att svara särskilt på de utmaningar som den ökade efterfrågan på högkvalificerade arbetsplatser innebär. Syftet med förslaget till ändring av yrkeskvalifikationsdirektivet har varit att skapa ett smidigt system för erkännande av yrkeskvalifikationer, så att medborgare som är kvalificerade för ett visst yrke kan flytta till ett annat land i Europa för att arbeta.

I artikel 4 i yrkeskvalifikationsdirektivet föreskrivs om verkan av erkännandet. Punkt 1 i den artikeln ingår i motiveringstexterna till 13 § i den gällande lagen. Enligt *artikel 4.2* i direktivet ska det yrke som sökanden önskar utöva i den mottagande medlemsstaten vara detsamma som sökanden är behörig för i ursprungsmedlemsstaten, om det rör sig om jämförbara verksamheter. Den sistnämnda bestämmelsen ingick som sådan redan i det ursprungliga direktivet 2005/36/EG.

Enligt *artikel 10 f* ska den generella ordningen för erkännande tillämpas på alla yrken som inte omfattas av kapitlen II och III i avdelning III i direktivet, dvs. systemet för automatiskt erkännande eller systemet för yrkeserfarenhet, och i följande fall där sökanden av en specifik och exceptionell anledning inte uppfyller villkoren i de kapitlen: ”f) för specialistsjuksköterskor

utan utbildning till sjuksköterska inom allmän hälso- och sjukvård när invandraren ansöker om erkännande i en annan medlemsstat där yrkesverksamheten i fråga bedrivs av sjuksköterskor inom allmän hälso- och sjukvård, specialistsjuksköterskor utan utbildning till sjuksköterska inom allmän hälso- och sjukvård eller specialistsjuksköterskor med bevis på specialistbehörighet, som har deltagit i utbildning som berättigar till en yrkestitel enligt punkt 5.2.2 i bilaga V.”

I *artikel 55a* i direktivet föreskrivs om erkännande av yrkespraktik. Om tillträde till ett reglerat yrke i hemmedlemsstaten kräver en avslutad yrkespraktik ska den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten vid behandling av en ansökan om tillstånd att få utöva det reglerade yrket erkänna den yrkespraktik som förvärvats i en annan medlemsstat, förutsatt att praktiken är i enlighet med de riktlinjer som offentliggjorts av den behöriga myndigheten och som handlar om organisering och erkännande av yrkespraktik som förvärvats i en annan medlemsstat eller i tredjeland.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Genomförandet av ändringsdirektivet

En del av de omständigheter som kommissionen lyft fram i sin formella underrättelse är sådana att det i Finland har ansetts ändamålsenligt att ta in anvisningar om tillämpningen av direktivet i den regeringsproposition som gäller lagen i fråga. Förfarandet har motiverats närmare i Finlands regerings svar av den 22 mars 2019. Den nationella lagstiftningen möjliggör inte nekande beslut om erkännande på grund av avvikelser i sökandens yrke, yrkesbeteckning eller andra formella omständigheter, och det har inte ansetts att uppnåendet av syftet med artikel 4.2 i direktivet äventyras. I sitt motiverade yttrande av den 28 november 2019 anser dock kommissionen att Finland inte har fullgjort sina skyldigheter enligt artikel 4.2 i direktivet, eftersom det i den nationella lagstiftningen inte har definierats på det sätt som avses i direktivet på vilka grunder ett yrke kan anses vara detsamma eller ett annat yrke. Likaså anser kommissionen att Finland i den nationella lagstiftningen inte på behörigt sätt har genomfört bestämmelsen i artikel 10 f i yrkeskvalifikationsdirektivet om erkännande av personer som utexaminerats direkt till special-sjuksköterycket (specialsjukskötare som inte har utbildning för allmänsjukskötare). I sitt svar på kommissionens motiverade yttrande har Finland konstaterat att lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården kommer att kompletteras.

I samband med genomförandet av ändringsdirektivet ansågs det inte nödvändigt att i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer ta in den bestämmelse om erkännande av yrkespraktik som ingår i artikel 55 a i yrkeskvalifikationsdirektivet. För de yrkesgrupper som hör till tillämpningsområdet för nämnda lag är avläggande av yrkespraktik inte en förutsättning för tillträde till ett reglerat yrke. Den yrkespraktik som behövs har i stället inkluderats i den utbildning som leder till examen. I samband med ändringsdirektiv 2013/55/EU kompletterades 10 a § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) med en bestämmelse om yrkespraktik. Enligt 10 a § i lagen om yrkesutbildade personer ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) erkänna yrkespraktik som förvärvats i en annan EU- eller EES-stat, om avslutad yrkespraktik är en förutsättning för beviljande av rätt att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning. Valvira ska också offentliggöra riktlinjer för hur den yrkespraktik som förvärvas i en annan medlemsstat eller i tredjeland ska organiseras och erkännas. Inte heller i fråga om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är avslutad yrkespraktik för närvarande en förutsättning för att börja utöva något reglerat yrke.

Kommissionen har i sitt motiverade yttrande hänvisat till direktivets definition av yrkespraktik och konstaterat att sådan praktik som avses i direktivet kan genomföras under eller efter den

RP 56/2020 rd

utbildning som leder till examen. Den samordning av minimikraven för utbildning som fastställs i direktivet förutsätter praktisk yrkespraktik i synnerhet för vissa branschspecifika yrken, såsom läkare, tandläkare och sjukskötare. Kommissionen har dessa på grunder bekräftat sin bedömning att Finland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 55a.2 i direktivet.

Jämställande av examina och studieprestationer

Utbildningsstyrelsen fattar med stöd av lagen om den tjänstebehörighet som högskoleexamina som avlagts utomlands medför (1385/2015), nedan *lagen om studier utomlands*, beslut om att nivån på examina som avlagts utomlands ska jämföras med examina som avläggs i Finland. Dessutom fattar Utbildningsstyrelsen i andra fall än sådana som hör till tillämpningsområdet för lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer med stöd av lagen om studier utomlands beslut om att en högskoleexamen som avlagts utomlands ska jämföras med en viss namngiven högskoleexamen som avläggs i Finland eller om att en studieprestation som avlagts vid en högskola utomlands ska jämföras med en studieprestation som avläggs vid en högskola inom ett visst område och i en viss omfattning, om behörighetsvillkoret för tjänsten eller uppgiften förutsätter det.

År 2019 behandlade Utbildningsstyrelsen över 1 000 ansökningar som gällde utbildning utomlands, av vilka drygt 200 gällde erkännande av yrkeskvalifikationer på basis av EU/EES-utbildning och resten gällde beslut som fattas på basis av lagen om studier utomlands. Utbildningsstyrelsens beslut gällde främst undervisningsområdet och det juridiska området. Av dem som fick beslut var cirka 30 % finska medborgare, drygt 20 % medborgare i en annan EU-/EES-medlemsstat och knappt 50 % medborgare i en annan stat än en EU-/EES-medlemsstat. De vanligaste länderna där examina hade avlagts var Ryssland, Storbritannien, Irak, Sverige och Estland.

4 Förslagen och deras konsekvenser

Med anledning av kommissionens motiverade yttrande föreslås det att bestämmelser om yrkespraktik och om verkan av erkännandet fogas till lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Dessutom föreslås en precisering av 1 punkten i 3 § som gäller definitioner.

Det föreslås att det till 8 § 4 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården fogas specialläkare och specialtandläkare på vilka utöver de övriga yrken som nämns i bestämmelsen tillämpas den generella ordningen för erkännande, om de av de orsaker som nämns i unionens bestämmelser om erkännande inte uppfyller förutsättningarna för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer. För tydlighetens skull fogas till paragrafen också en bestämmelse om att den generella ordningen för erkännande ska tillämpas på sådana specialsjukskötare som inte har utbildning för sjukskötare med ansvar för allmän hälso- och sjukvård som avses i artikel 10 f i yrkeskvalifikationsdirektivet.

De föreslagna ändringarna ändrar i huvudsak inte de behöriga myndigheternas tillämpningspraxis. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira har också i sin beslutspraxis hittills i enlighet med artikel 10 i yrkeskvalifikationsdirektivet tillämpat den generella ordningen för erkännande när förutsättningarna för automatiskt erkännande inte har uppfyllts. Skyldigheten att utarbeta riktlinjer för yrkespraktik ökar dock i någon mån arbetsbördan för Valvira.

Syftet med de preciseringar som föreslås i lagen om studier utomlands är att göra förutsättningarna och grunderna för jämförande av högskoleexamina och högskolestudier som avlagts utomlands mer transparenta.

5 Remissvar

Utlåtanden om utkastet till proposition har mottagits av följande aktörer: justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Utbildningsstyrelsen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf, Rådet för Finlands universitets rektorer UNIFI rf och Yrkeshögskolenätverket för socialområdet.

UNIFI och Arene har föreslagit preciseringar av ordalydelsen i några bestämmelser. Formuleringarna i 3 § 12 punkten och 26 a § 2 mom. i lagförslaget om erkännande av yrkeskvalifikationer motsvarar dock direkt texten i ändringsdirektivet, och därför har de förslag som lagts fram i utlåtandena inte beaktats. På basis av justitieministeriets utlåtande har propositionens avsnitt 2 och motiveringen till 3 § i avsnitt 6.1 kompletterats och till propositionen fogats ett avsnitt om propositionens förhållande till grundlagen.

6 Specialmotivering

6.1 Lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer

3 §. Definitioner. Det föreslås att *1 punkten* i paragrafen preciseras. Enligt yrkeskvalifikationsdirektivet avses med reglerat yrke ”en eller flera former av yrkesverksamhet där det genom lagar och andra författningar direkt eller indirekt krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av verksamheten eller någon form av denna; i synnerhet skall användandet av en yrkestitel som genom bestämmelser i lagar och andra författningar enbart får användas av den som innehar en viss yrkeskvalifikation utgöra en form av utövande.” Enligt definitionen som tagits in i den nationella lagen avses med reglerat yrke en tjänst eller uppgift där vissa i lag föreskrivna yrkeskvalifikationer krävs av den som tillträder eller utövar tjänsten eller uppgiften.

Vid utformningen av den gällande bestämmelsen har det ansetts att bestämmelsen om yrkeskvalifikationer som föreskrivs i lag även omfattar författningar på lägre nivå än lag, dvs. förordningar och bindande föreskrifter som utfärdas med stöd av lag. För att undvika oklarheter i tolkningen föreslås det dock att definitionen av ett reglerat yrke preciseras så att de specifika behörighetsvillkoren ska grunda sig på lagstiftning för att det ska vara fråga om ett reglerat yrke.

En typisk förutsättning för att utöva ett reglerat yrke är att personen avlägger en viss examen, en viss studieprestation eller ett visst prov. Som reglerat yrke räknas inte en uppgift som endast kräver lämplig utbildning och för vilken behörigheten således i sista hand fastställs av arbetsgivaren eller tillståndsmyndigheten.

Den föreslagna formuleringen om specifika i lagstiftningen föreskrivna yrkeskvalifikationer innebär att beslut enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer inte heller i fortsättningen fattas när behörighetsvillkoren baserar sig t.ex. på rekommendationer på anvisningsnivå eller på kommunernas egna beslut. Reglerade yrken är inte heller i fortsättningen sådana uppgifter vars behörighetsvillkor enbart hänför sig till examensnivån. Vid fastställandet av nivån på en högskoleexamen som avlagts utomlands är det inte fråga om sådant erkännande av yrkeskvalifikationer som avses i yrkeskvalifikationsdirektivet, utan då tillämpas lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (1385/2015).

I *11 punkten* görs en teknisk ändring samtidigt som det föreslås att en ny *12 punkt* fogas till paragrafen. Definitionen av yrkespraktik motsvarar definitionen i artikel 3.1 j i yrkeskvalifikationsdirektivet, och bestämmelsen hänför sig till den nya 26 a § som enligt förslaget ska fogas till lagen.

4 a §. Verkan av erkännandet. Det föreslås att det till lagen fogas en ny paragraf som motsvarar bestämmelserna i artikel 4 i yrkeskvalifikationsdirektivet. I 13 § föreskrivs allmänt om ansökan om och beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer. I detaljmotiveringen till den paragrafen (RP 22/2015 rd) hänvisas det till artikel 4.1 i direktivet. Kommissionen har dock inte ansett att genomförandet av artikeln i fråga är tillräckligt, och därför föreslås det att en bestämmelse i enlighet med artikel 4 tas in i lagen i sin helhet.

Paragrafens *1 mom.* baserar sig på direktivets artikel 4.1, enligt vilken erkännande av yrkeskvalifikationerna i den mottagande medlemsstaten ska ge förmånstagare möjlighet att få tillträde i den medlemsstaten till samma yrke som denne är behörig för i ursprungsmedlemsstaten och att utöva det yrket i den mottagande medlemsstaten på samma villkor som dess medborgare. Paragrafens *2 mom.* grundar sig på artikel 4.2, enligt vilken det yrke som sökanden önskar utöva i den mottagande medlemsstaten i direktivet ska vara detsamma som sökanden är behörig för i ursprungsmedlemsstaten, om det rör sig om jämförbara verksamheter. Således ska det beaktas att de verksamheter som yrket omfattar är jämförbara när beslut om erkännande fattas. Syftet med bestämmelsen är att förhindra att erkännande nekas på grund av avvikelser i fråga om yrkets namn, yrkesbeteckningen eller andra formaliteter. Hänvisningen i 3 mom. till 8 § som gäller partiell rätt att utöva yrke grundar sig på artikel 4.3 i direktivet enligt vilken partiell rätt att utöva yrket i värdmedlemsstaten genom undantag från bestämmelserna i punkt 1 beviljas enligt de villkor som anges i artikel 4f.

22 §. Behandling av uppgifter om ett europeiskt yrkeskort. Det föreslås att hänvisningen till den upphävda personuppgiftslagen (523/1999) i gällande 5 mom. ändras till en hänvisning till den punkt i EU:s allmänna dataskyddsförordning som gäller definitionen av personuppgiftsansvarig.

24 §. Överklagande. Genom ändring av paragrafen beaktas lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), som trädde i kraft vid ingången av 2020.

26 a §. Erkännande av yrkespraktik. Det föreslås att det till lagen fogas en ny paragraf som grundar sig på artikel 55a i yrkeskvalifikationsdirektivet. Enligt 3 § 12 punkten som fogas till lagen samtidigt avses med yrkespraktik en period med praktik som sker under handledning, förutsatt att det utgör ett villkor för tillträde till och utövande av ett reglerat yrke, och som kan äga rum under eller efter en avslutad utbildning som leder till examen.

Skäl 27 till ändringsdirektivet motiverar att en artikel om yrkespraktik fogas till direktivet på följande sätt: ”Nationella regler som styr tillträdet till de reglerade yrkena bör inte utgöra något hinder för de unga nyutexaminerades rörlighet. Om en nyutexaminerad avslutar en yrkesinriktad praktik i en annan medlemsstat, bör praktiken i fråga erkännas när den nyutexaminerade ansöker om tillträde till ett reglerat yrke i ursprungsmedlemsstaten. Erkännandet av en yrkespraktik som fullgjorts i en annan medlemsstat bör baseras på en tydlig skriftlig beskrivning av inlärningsmål och tilldelade uppgifter, vilka bestäms av den person som övervakar praktiktjänstgöringen i den mottagande medlemsstaten. Yrkespraktik som fullgjorts i tredjeland bör beaktas av medlemsstaterna när en begäran om tillträde till ett reglerat yrke behandlas.”

Enligt kommissionens motiverade yttrande gäller direktivets bestämmelse om erkännande av yrkespraktik de reglerade yrken i fråga om vilka direktivet föreskriver om enhetliga minimikrav på utbildning och praktik som ingår i utbildningen, dvs. i synnerhet läkare, tandläkare och sjukskötare.

Enligt *1 mom.* ska den behöriga myndigheten vid behandling av en ansökan om tillstånd att få utöva det reglerade yrket erkänna den yrkespraktik som förvärvats i en annan medlemsstat. En

RP 56/2020 rd

förutsättning för erkännande är att praktiken i fråga motsvarar de riktlinjer som den behöriga myndigheten har offentliggjort som avses i 2 mom. och som gäller hur praktik som förvärvas i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland ska organiseras och erkännas. Riktlinjerna ska också innehålla information om handledarens roll i samband med yrkespraktiken.

Paragrafens 3 mom. innehåller ett bemyndigande enligt vilket statsrådet vid behov får utfärda närmare bestämmelser om den godtagbara längden på yrkespraktik som avläggs utomlands. Bestämmelsen grundar sig på artikel 55a.1, enligt vilken medlemsstaterna i nationell lagstiftning får fastställa en rimlig begränsning på den del av yrkespraktiken som kan förvärvas utomlands.

6.2 Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

8 §. Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande. Paragrafens 4 mom. anger att om den som har genomgått utbildning för läkare, tandläkare, sjukskötare eller barnmorska i en EU- eller EES-stat inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer av en orsak som nämns i unionens bestämmelser om erkännande, tillämpas 3 mom. på honom eller henne. För sökanden kan i enlighet med 3 mom. som kompensationsåtgärder bestämmas en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov. Bestämmelsen grundar sig på artikel 10 b i yrkeskvalifikationsdirektivet. Enligt förslaget ska bestämmelsen justeras så att till den fogas de specialläkare och specialtandläkare som nämns i artikel 10 b.

För tydlighetens skull fogas till paragrafen en bestämmelse om att den generella ordningen för erkännande ska tillämpas på sådana specialsjukskötare som inte har utbildning för sjukskötare med ansvar för allmän hälso- och sjukvård som avses i artikel 10 f i yrkeskvalifikationsdirektivet.

6.3 Lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför

2 §. Jämställande. Det föreslås att ordalydelsen i 2 mom. preciseras för att undvika oklarheter i tolkningen. Den etablerade tillämpningspraxisen är att en studieprestation kan jämföras med en viss studieprestation som avläggs vid en högskola i Finland i andra fall än sådana som hör till området för erkännande av yrkeskvalifikationer och om behörighetsvillkoret för tjänsten eller uppgiften förutsätter det.

3 §. Grunder för jämställande av examina. Det föreslås att 3 mom. om bedömning av examinas motsvarighet med avseende på nivån och området preciseras så att motsvarigheten för examinas nivåer och områden bedöms utifrån de utbildningshelheter som lett till examina. De föreslagna ändringarna motsvarar Utbildningsstyrelsens nuvarande tillämpningspraxis och syftar till att göra grunderna för jämställande av examina mer transparenta.

I enlighet med motiveringen i regeringens proposition som gäller den nuvarande lagen (RP 22/2015 rd) avses med utbildningshelhet i detta sammanhang den helhet av studier som har lett till en examen. Om en ansökan om jämställande till exempel gäller en examen som har avlagts i den andra fasen i systemet med högskoleexamina i två steg, beaktas även de högskolestudier som har föregått examen i den andra fasen vid bedömningen av examens omfång, svårighetsgrad, inriktning och innehåll.

Med examens omfång avses den arbetsmängd och tid som i praktiken krävs för den utbildningshelhet som leder till en examen. Med examens svårighetsgrad avses hur mångsidig och djupgående den utbildningshelhet som leder till examen är och hurdana teoretiska och metodologiska färdigheter utbildningen ger. Om inlärningsresultatet av en examen har definierats, kan detta

RP 56/2020 rd

beaktas när examens omfång och svårighetsgrad ska fastställas. Med examens inriktning avses om examen är akademiskt inriktad eller yrkesinriktad, det vill säga om den ska anses vara jämförbar med examina som avläggs vid universitet eller vid yrkeshögskolor.

Vid fastställandet av nivån på en examen avgör i regel den placering som examen har i utgångslandets examenssystem den nivå som examen jämförs med. Exempelvis om en utländsk examen är en Master-examen som avlagts vid ett universitet så jämförs den i regel med högre högskoleexamen. Om en utländsk examen är den högsta vetenskapliga påbyggnadsexamen i prestationslandets system, jämförs den i regel med doktorsexamen. Ett beslut som avviker från huvudregeln kan dock komma i fråga exempelvis i situationer där en examen som avlagts vid en högskola med benämningen University jämförs med en yrkeshögskoleexamen på basis av omfattningen, svårighetsgraden och i synnerhet inriktningen. Ett negativt beslut om jämförelse kan fattas om det finns särskilda grunder för det som hänför sig till utbildningshelhetens omfattning, svårighetsgrad och inriktning. En sådan situation kan uppstå exempelvis när en högskoleexamen i andra fasen har avlagts utan föregående examen i den första fasen eller en motsvarande helhet av högskolestudier eller när beviljandet av examen helt eller nästan helt grundar sig på andra studier än sådana som avlagts vid en officiell högskola.

Examensområdena kan i regel inte anses motsvara varandra om en examen i den första fasen i en utbildningshelhet som avlagts i enlighet med systemet med högskoleexamina i två steg är från ett annat område än examen i den andra fasen. Kravet på samma område för examina gäller i synnerhet situationer där en examen som har avlagts utomlands jämförs med en juris magisterexamen som avläggs i Finland.

4 §. Grunder för jämförelse av studieprestationer. Paragrafen tillämpas exempelvis när en person ansöker om behörighet för en uppgift inom undervisningsväsendet eller småbarnspedagogiken vars behörighetsvillkor innefattar en viss studieprestation. Studieprestationer som ingår i de gällande behörighetsvillkoren för undervisningsväsendet eller småbarnspedagogiken är studier inom lärarutbildningen, studier inom yrkespedagogisk lärarutbildning, studier som ger yrkesfärdigheter för uppgifter inom småbarnspedagogiken samt studier med inriktning på småbarnspedagogik och socialpedagogik. I regel omfattar behörighetsvillkoren förutom en eller flera studieprestationer ett krav på en högskoleexamen på en viss nivå eller på en viss, namngiven högskoleexamen.

Det föreslås en precisering av paragrafen så att det är möjligt att jämföra en studieprestation om sökanden uppfyller behörighetsvillkoren för uppgiften även i fråga om den högskoleexamen som krävs. Det att en sökande får ett beslut om att studieprestationen ska jämföras utan att han eller hon uppfyller behörighetsvillkoren för uppgiften även i fråga om den högskoleexamen som krävs motsvarar inte lagens syfte, som är att ge tjänstebehörighet.

Det föreslås inga ändringar i de övriga grunderna för jämförelse. I enlighet med regeringens proposition 22/2015 rd förutsätts det när studier utomlands ska jämföras med en studieprestation i regel att studierna i det land där examen har avlagts har varit förberedande för samma uppgifter som dem som det beslut som fattas efter att kompletterande studier har genomförts ger behörighet för. Utomlands avlagda huvud- eller biämnestudier i ett ämne som undervisas i Finland kan dock jämföras med studier i ett ämne som ingår i ämneslärarutbildningen, även om studierna inte har slutförts i samband med lärarutbildning, om sökanden behöver ett sådant beslut för att i Finland bli behörig som ämneslärare genom att slutföra pedagogiska studier för lärare. Även i dessa situationer förutsätts det att sökanden är behörig i fråga om den examen som krävs.

7 §. Ändringssökande. Genom ändring av paragrafen beaktas lagen om rättegång i förvaltningsärenden som trädde i kraft vid ingången av 2020.

7 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I 3 mom. i den föreslagna 26 a § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer finns ett bemyndigande enligt vilket närmare bestämmelser om varaktigheten av den del av yrkespraktiken som kan avläggas utomlands vid behov får utfärdas genom förordning av statsrådet. I detta skede föreligger dock inget behov av att tillämpa bemyndigandet.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt och senast den 1 juli 2020.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Den i grundlagen tryggade rätten att skaffa utkomst begränsas av vissa realiteter, såsom tillgången på arbetsplatser, utbildningen, erfarenheten och yrkesskickligheten som krävs för arbetet samt behörighetskraven för offentliga tjänster (RP 309/1993 rd). Vid sidan av de faktiska begränsningarna finns det dessutom flertalet juridiska begränsningar. Grundlagsutskottet har ansett näringsfriheten enligt grundlagen vara huvudregeln, men haft den uppfattningen att näringsverksamhet i vissa fall kan förenas med tillståndsplikt (GrUU 19/2002 rd). Tillståndsplikten kan vara motiverad i synnerhet för att skydda hälsa och säkerhet.

Om det genom lag föreskrivs att utövandet av ett yrke är tillståndspliktigt, ska på lagnivå också framgå villkoren för beviljande, avslag och återkallande av tillstånd (GrUU 8/2006 rd, s. 3). Av grundlagsutskottets praxis framgår också att utskottet har fäst uppmärksamhet vid regleringens proportionalitet vid bedömningen av bestämmelserna om villkor för beviljande av tillstånd (GrUU 28/2000 rd, s. 2, GrUU 37/2005 rd, s. 2 och GrUU 48/2017 rd, s. 3). Kravet på proportionalitet gäller inte bara tillståndsplikten, utan grundlagsutskottet har bedömt lagstiftningslösningens proportionalitet om den de facto verkar leda till en inskränkning av näringsfriheten (GrUU 15/2016 rd, s. 3—4).

Förfarandena i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och i lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför har samband med att särskilda behörighetsvillkor har föreskrivits som villkor för utövande av vissa yrken eller tillträde till vissa tjänster. Dessa behörighetsvillkor har kartlagts bland annat i samband med beredningen av genomförandet av ändringsdirektivet. Vid listandet av reglerade yrken har man också strävat efter att säkerställa att lagstiftningen om reglerade yrken kan anses vara nödvändig och förenlig med proportionalitetsprincipen.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) 3 § 1 och 11 punkten, 22 §
5 mom. och 24 § samt
fogas till 3 § en ny 12 punkt och till lagen nya 4 a § och 26 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *reglerat yrke* en tjänst eller uppgift där specifika i lagstiftningen föreskrivna yrkeskvalifikationer krävs av den som tillträder eller utövar tjänsten eller uppgiften,

11) *europsiskt yrkeskort* ett elektroniskt bevis på att yrkesutövaren uppfyller alla de förutsättningar som krävs för att temporärt och tillfälligt tillhandahålla tjänster eller på att yrkesutövarens yrkeskvalifikationer har erkänts för etablering,

12) *yrkespraktik* en period med praktik som sker under uppsikt, förutsatt att det utgör ett villkor för tillträde till och utövande av ett reglerat yrke, och som kan äga rum under eller efter en avslutad utbildning som leder till examen.

4 a §

Verkan av erkännandet

Den person som har fått ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer har rätt att i Finland börja utöva det yrke som personen har behörighet för i sin ursprungsmedlemsstat samt rätt att utöva yrket på samma villkor som personer som förvärvat yrkeskvalifikationer i Finland.

Det yrke som sökanden önskar utöva är detsamma som sökanden är behörig för i sin ursprungsmedlemsstat, om det rör sig om jämförbara verksamheter.

Bestämmelser om beviljande av partiell rätt att utöva yrke finns i 8 §.

22 §

Behandling av uppgifter om ett europeiskt yrkeskort

Vid behandlingen av personuppgifter som ingår i europeiska yrkeskortet och i IMI-akter betraktas ovan i 16 § 1 mom. avsedda behöriga myndigheter som sådana personuppgiftsansvariga som avses i artikel 4.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för

RP 56/2020 rd

fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

24 §

Sökande av ändring

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Om ett beslut enligt denna lag inte har fattats inom föreskriven tid, får sökanden anföra besvär i den ordning som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden och vilka då anses gälla ett avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har fattats om ansökan.

26 a §

Erkännande av yrkespraktik

Om tillträde till ett reglerat yrke kräver en avslutad yrkespraktik, ska den behöriga myndigheten vid behandling av en ansökan om tillstånd att få utöva det reglerade yrket erkänna den yrkespraktik som förvärvats i en annan medlemsstat, förutsatt att praktiken svarar mot de riktlinjer som avses i 2 mom., och beakta de yrkespraktiker som förvärvats i ett tredjeland.

De behöriga myndigheterna ska offentliggöra riktlinjer för hur den yrkespraktik som förvärvas i en annan medlemsstat eller i tredjeland ska organiseras och erkännas, samt för handledarens roll i samband med yrkespraktiken.

Närmare bestämmelser om varaktigheten av den del av yrkespraktiken som kan avläggas utomlands får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 8 § 4 mom., sådant det lyder i lag 262/2015, som följer:

8 §

Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande

Om en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått utbildning för läkare, tandläkare, specialläkare, specialtandläkare, provisor, sjukskötare eller barnmorska i en EU- eller EES-stat inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer av en orsak som nämns i unionens bestämmelser om erkännande, tillämpas 3 mom. på honom eller henne. Om en sådan specialsjukskötare som avses i artikel 10 f i yrkeskvalifikationsdirektivet inte har utbildning till sjukskötare med ansvar för allmän hälso- och sjukvård tillämpas 3 mom. på honom eller henne. Om en kompensationsåtgärd krävs av sökanden, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården dock bestämma om sökanden ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (1385/2015)
2—4 och 7 § som följer:

2 §

Jämställande

En högskoleexamen som har avlagts utomlands jämställs i första hand med en högskoleexamen på en viss nivå som avläggs i Finland.

I andra fall än de som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) kan en högskoleexamen som avlagts utomlands jämnställas med en viss, namngiven högskoleexamen som avläggs i Finland och en studieprestation som avlagts vid en högskola utomlands jämnställas inom vissa områden och i viss omfattning med en studieprestation som avläggs vid en högskola i Finland, om behörighetsvillkoret för tjänsten eller uppgiften förutsätter det.

Högskolestudier som har genomförts utomlands medför samma behörighet för en tjänst eller uppgift som de högskolestudier i Finland som krävs för tjänsten eller uppgiften, om dessa studier har jämnställts med varandra genom ett beslut som har fattats med stöd av denna lag.

3 §

Grunder för jämnställande av examina

Med en högskoleexamen i Finland jämnställs en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå.

Med en viss, namngiven högskoleexamen jämnställs en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå och inom motsvarande område.

Examinans motsvarighet med avseende på nivån bedöms utifrån omfånget, svårighetsgraden och inriktningen av de helheter av högskolestudier som leder till dem. Examinans motsvarighet med avseende på området bedöms på basis av hur likartat innehållet i de helheter av högskolestudier som leder till dem är.

4 §

Grunder för jämnställande av studieprestationer

Med en viss studieprestation som avläggs vid en högskola i Finland jämnställs en vid en högskola utomlands avlagd studieprestation på motsvarande nivå och med motsvarande omfattning, om sökanden uppfyller det i lag föreskrivna behörighetsvillkoret för tjänsten eller uppgiften även till den del behörighetsvillkoret är en högskoleexamen på viss nivå eller en viss, namngiven högskoleexamen.

Olika studieprestationers motsvarighet vad gäller nivå och område bedöms med iakttagande av vad som i 3 § 3 mom. föreskrivs om bedömning av examinas motsvarighet.

RP 56/2020 rd

7 §

Sökande av ändring

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 23 april 2020

Statsminister

Sanna Marin

Forsknings- och kulturminister Hanna Kosonen

1.

Lag

om ändring av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) 3 § 1 och 11 punkten, 22 §
5 mom. och 24 § samt
fogas till 3 § en ny 12 punkt och till lagen nya 4 a § och 26 a § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med
1) *reglerat yrke en tjänst eller uppgift där vissa i lag föreskrivna yrkeskvalifikationer krävs av den som tillträder eller utövar tjänsten eller uppgiften,*

11) *europskt yrkeskort ett elektroniskt bevis på att yrkesutövaren uppfyller alla de förutsättningar som krävs för att temporärt och tillfälligt tillhandahålla tjänster eller på att yrkesutövarens yrkeskvalifikationer har erkänts för etablering.*

Föreslagen lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med
1) *reglerat yrke en tjänst eller uppgift där specifika i lagstiftningen föreskrivna yrkeskvalifikationer krävs av den som tillträder eller utövar tjänsten eller uppgiften,*

11) *europskt yrkeskort ett elektroniskt bevis på att yrkesutövaren uppfyller alla de förutsättningar som krävs för att temporärt och tillfälligt tillhandahålla tjänster eller på att yrkesutövarens yrkeskvalifikationer har erkänts för etablering,*

12) *yrkespraktik en period med praktik som sker under uppsikt, förutsatt att det utgör ett villkor för tillträde till och utövande av ett reglerat yrke, och som kan äga rum under eller efter en avslutad utbildning som leder till examen.*

4 a §

Verkan av erkännandet

Den person som har fått ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer har rätt att i Finland börja utöva det yrke som personen har behörighet för i sin ursprungsmedlemsstat samt rätt att utöva yrket på samma villkor som

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

personer som förvärvat yrkeskvalifikationer i Finland.

Det yrke som sökanden önskar utöva är det samma som sökanden är behörig för i sin ursprungsmedlemsstat, om det rör sig om jämförbara verksamheter.

Bestämmelser om beviljande av partiell rätt att utöva yrke finns i 8 §.

22 §

22 §

Behandling av uppgifter om ett europeiskt yrkeskort

Behandling av uppgifter om ett europeiskt yrkeskort

När det gäller behandling av personuppgifter på det europeiska yrkeskortet och i IMI-akterna ska de behöriga myndigheter som avses i 16 § 1 mom. betraktas som sådana registeransvariga som avses i 3 § 4 punkten i personuppgiftslagen (523/1999).

Vid behandlingen av personuppgifter som ingår i europeiska yrkeskortet och i IMI-akter betraktas ovan i 16 § 1 mom. avsedda behöriga myndigheter som sådana personuppgiftsansvariga som avses i artikel 4.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

24 §

24 §

Överklagande

Sökande av ändring

Ett beslut enligt denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om ett beslut enligt denna lag inte har fattats inom föreskriven tid, får sökanden anföra besvär i den ordning som anges i förvaltningsprocesslagen, som då anses gälla ett avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har fattats om ansökan.

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Om ett beslut enligt denna lag inte har fattats inom föreskriven tid, får sökanden anföra besvär i den ordning som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden och vilka då anses gälla ett avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har fattats om ansökan.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

26 a §

Erkännande av yrkespraktik

Om tillträde till ett reglerat yrke kräver en avslutad yrkespraktik, ska den behöriga myndigheten vid behandling av en ansökan om tillstånd att få utöva det reglerade yrket erkänna den yrkespraktik som förvärvats i en annan medlemsstat, förutsatt att praktiken svarar mot de riktlinjer som avses i 2 mom., och beakta de yrkespraktiker som förvärvats i ett tredjeland.

De behöriga myndigheterna ska offentliggöra riktlinjer för hur den yrkespraktik som förvärvas i en annan medlemsstat eller i tredjeland ska organiseras och erkännas, samt för handledarens roll i samband med yrkespraktiken.

Närmare bestämmelser om varaktigheten av den del av yrkespraktiken som kan avläggas utomlands får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 8 § 4 mom., sådant det lyder i lag 262/2015, som följer:

Gällande lydelse

8 §

Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande

Föreslagen lydelse

8 §

Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande

Om en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått utbildning för läkare, tandläkare, provisor, sjukskötare eller barnmorska i en EU- eller EES stat inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer av en orsak som nämns i unionens bestämmelser om erkännande, tillämpas 3 mom. på honom eller henne. Om en kompensationsåtgärd krävs av sökanden, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården dock bestämma om sökanden ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov.

Om en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått utbildning för läkare, tandläkare, *specialläkare, specialtandläkare*, provisor, sjukskötare eller barnmorska i en EU- eller EES-stat inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer av en orsak som nämns i unionens bestämmelser om erkännande, tillämpas 3 mom. på honom eller henne. *Om en sådan specialsjukskötare som avses i artikel 10 fi yrkeskvalifikationsdirektivet inte har utbildning till sjukskötare med ansvar för allmän hälso- och sjukvård tillämpas 3 mom. på honom eller henne.* Om en kompensationsåtgärd krävs av sökanden, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården dock bestämma om sökanden ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (1385/2015)
2—4 och 7 § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Jämställande

En högskoleexamen som har avlagts utomlands jämställs i första hand med en högskoleexamen på en viss nivå som avläggs i Finland.

En högskoleexamen som har avlagts utomlands kan i andra fall än de som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) jämfästas med en viss, namngiven högskoleexamen i Finland, om behörighetsvillkoret för tjänsten eller uppgiften förutsätter det. En studieprestation vid en utländsk högskola jämfästas inom ett visst område eller vissa områden samt i viss utsträckning med en studieprestation vid en högskola i Finland.

Högskolestudier som har genomförts utomlands medför samma behörighet för en tjänst eller uppgift som de högskolestudier i Finland som krävs för tjänsten eller uppgiften, om dessa studier har jämfästas med varandra genom ett beslut som har fattats med stöd av denna lag.

3 §

Grunder för jämfästas av examina

Med en högskoleexamen i Finland jämfästas en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå.

Med en viss, namngiven högskoleexamen jämfästas en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå och inom motsvarande område.

Föreslagen lydelse

2 §

Jämställande

En högskoleexamen som har avlagts utomlands jämfästas i första hand med en högskoleexamen på en viss nivå som avläggs i Finland.

I andra fall än de som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) kan en högskoleexamen som avlagts utomlands jämfästas med en viss, namngiven högskoleexamen som avläggs i Finland och en studieprestation som avlagts vid en högskola utomlands jämfästas inom vissa områden och i viss omfattning med en studieprestation som avläggs vid en högskola i Finland, om behörighetsvillkoret för tjänsten eller uppgiften förutsätter det.

Högskolestudier som har genomförts utomlands medför samma behörighet för en tjänst eller uppgift som de högskolestudier i Finland som krävs för tjänsten eller uppgiften, om dessa studier har jämfästas med varandra genom ett beslut som har fattats med stöd av denna lag.

3 §

Grunder för jämfästas av examina

Med en högskoleexamen i Finland jämfästas en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå.

Med en viss, namngiven högskoleexamen jämfästas en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå och inom motsvarande område.

Gällande lydelse

Examinas motsvarighet *sinsemellan* med avseende på nivån bedöms med hänsyn till deras omfång, svårighetsgrad och inriktning. Examinas motsvarighet *sinsemellan* vad området beträffar bedöms med hänsyn till hur de överensstämmer till innehållet.

4 §

Grunder för jämfällande av studieprestationer

Med en viss studieprestation vid en högskola i Finland jämfälls en studieprestation vid en utländsk högskola på motsvarande nivå och inom motsvarande område.

Olika studieprestationers motsvarighet *sinsemellan* vad nivån och området beträffar bedöms med iakttagande av bestämmelserna om examina i 3 § 3 mom.

7 §

Ändringssökande

Ett beslut enligt denna lag får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Föreslagen lydelse

Examinas motsvarighet med avseende på nivån bedöms *utifrån omfånget*, svårighetsgraden och inriktningen av *de helheter av högskolestudier som leder till dem*. Examinas motsvarighet *med avseende på området bedöms på basis av hur likartat innehållet i de helheter av högskolestudier som leder till dem är*.

4 §

Grunder för jämfällande av studieprestationer

Med en viss studieprestation som avläggs vid en högskola i Finland jämfälls en *vid en högskola utomlands avlagd studieprestation på motsvarande nivå och med motsvarande omfattning*, om sökanden uppfyller det i lag föreskrivna *behörighetsvillkoret för tjänsten eller uppgiften även till den del behörighetsvillkoret är en högskoleexamen på viss nivå eller en viss, namngiven högskoleexamen*.

Olika studieprestationers motsvarighet *vad gäller* nivå och område bedöms med iakttagande av vad som i 3 § 3 mom. *föreskrivs om bedömning av examinas motsvarighet*.

7 §

Sökande av ändring

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .